

सविस्तर वृत्त पान ३ वर

आषाढी एकादशी : भक्ती, समता आणि मानवतेचा महामंत्र

आषाढ शुद्ध एकादशी म्हणजे महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक आणि आध्यात्मिक परंपरेतील सर्वात महत्वाचा दिवस. लाखो वारकऱ्यांच्या मुखातून अखंड घुमणारा 'ज्ञानोबा-तुकाराम'चा जयघोष, टाळ-मृदंगाचा निनाद, अभंगांचा गजर आणि विठ्ठलनामाचा अखंड जप यामुळे संपूर्ण महाराष्ट्र भक्तिरसात न्हाऊन निघतो. आषाढी एकादशी हा केवळ धार्मिक उत्सव नसून, समता, बंधुता, सेवा, त्याग आणि मानवतेचा संदेश देणारा एक सामाजिक-सांस्कृतिक महोत्सव आहे.

वारकरी संप्रदायाची अनेक शतकांची परंपरा आजही तितक्याच श्रद्धेने आणि उत्साहाने जपली जात आहे. संत ज्ञानेश्वर महाराजांची पालखी आळंदीहून आणि संत तुकाराम महाराजांची पालखी देहूहून पंढरपूरकडे प्रस्थान करते. शेकडो किलोमीटरचा प्रवास करताना लाखो वारकरी विठ्ठलाच्या नामस्मरणात तल्लीन होतात. जाती-पाती, श्रीमंती-गरिबी, उच्च-नीच अशा सर्व भेदांना बाजूला सारून एकाच रांगेत चालणारे वारकरी 'वसुधैव कुटुंबकम्' या भारतीय संस्कृतीच्या विचारांचे मूर्त उदाहरण ठरतात. पंढरपूरचा विठ्ठल हा केवळ देव नसून भक्तांच्या हाकेला धावून येणारा सखा मानला जातो. पुंडलिकाच्या भक्तीमुळे विटेवर उभा राहिलेला विठोबा आजही भक्तांच्या सेवेसाठी उभा आहे, अशी श्रद्धा आहे. या श्रद्धेमुळेच लाखो भाविक कठीण परिस्थितीतही पायी वारी करतात. विठ्ठलाचे दर्शन हा त्यांच्यासाठी आयुष्यातील सर्वोच्च आनंदाचा क्षण असतो.

आषाढी वारीचे वैशिष्ट्य म्हणजे शिस्त, स्वच्छता आणि सामूहिक जीवन. दिंडीतील प्रत्येक वारकरी स्वतःपेक्षा समूहाला अधिक महत्त्व देतो. एकमेकांना मदत करणे, अन्नदान करणे, पर्यावरणाची काळजी घेणे, स्वच्छता राखणे आणि समाजात प्रेमाचा संदेश देणे ही वारकरी परंपरेची खरी ओळख आहे. त्यामुळे वारी ही केवळ धार्मिक यात्रा राहत नाही, तर सामाजिक परिवर्तनाची एक प्रभावी चळवळ बनते.

संत ज्ञानेश्वर, संत तुकाराम, संत नामदेव, संत एकनाथ, संत चोखामेळा, संत सावता माळी, संत जनाबाई, संत गोरू कुंभार अशा अनेक संतांनी भक्तीच्या माध्यमातून समाजाला समतेचा आणि मानवतेचा संदेश दिला. त्यांच्या अभंगांमध्ये ईश्वरभक्तीसोबतच सामाजिक प्रबोधनाची ताकद आहे. त्यांनी कर्मकांडापेक्षा सदाचार, प्रेम, दया आणि सेवाभाव यांना अधिक महत्त्व दिले. आजच्या धावपळीच्या, स्पर्धेच्या आणि तणावाच्या युगात आषाढी एकादशीचा संदेश अधिक महत्वाचा ठरतो. भौतिक सुखांच्या मागे धावताना माणूस मानसिक शांतता हरवत आहे. अशा वेळी विठ्ठलभक्ती, नामस्मरण आणि संतविचार माणसाला अंतर्मुख करतात.

संयम, समाधान, प्रामाणिकपणा आणि परस्पर सहकार्य यांची शिकवण आजच्या समाजाला नव्या दिशेने घेऊन जाऊ शकते. यंदाच्या काळात वारीमध्ये आधुनिक तंत्रज्ञानाची वापर वाढला आहे. आरोग्य सेवा, आपत्कालीन मदत, स्वच्छता व्यवस्थापन, डिजिटल माहिती व्यवस्था आणि पर्यावरणपूरक उपक्रमांमुळे वारी अधिक सुकर होत आहे. परंपरा आणि आधुनिकता यांचा सुंदर संगम घडत असल्याचे चित्र दिसते. आषाढी एकादशी हा आत्मशुद्धीचा, समाजप्रबोधनाचा आणि मानवतेचा उत्सव आहे. विठ्ठलाच्या चरणी नतमस्तक होताना प्रत्येकाने आपल्या जीवनात संतांचा विचार, सेवा, समता आणि सदाचार स्वीकारला, तर समाज अधिक सुसंस्कृत आणि सशक्त बनेल. विठ्ठलभक्तीची ही अखंड परंपरा पुढील पिढ्यांपर्यंत पोहोचवणे हीच खरी आषाढी एकादशीची शिकवण आहे.

‘पांडुरंगाच्या नामात आहे जीवनाचे सार,
समतेच्या वाटेवर चालणे हाच खरा वारकरी धर्म.’

पर्यटनाला चालना देणाऱ्या खुलताबाद- म्हैसमाळ रस्त्याला अखेर हिरवा कंदील

८.२३ कोटींच्या कामाचा कार्यारंभ आदेश; आमदार प्रशांत बंब यांच्या पाठपुराव्याला यश

छत्रपती संभाजीनगर
(अटलमत प्रतिनिधी)

जागतिक वारसा स्थळ वेरूळ लेणी, गृहेश्वर ज्योतिर्लिंग, म्हैसमाळ हिल स्टेशन आणि परिसरातील पर्यटनस्थळांना जोडणाऱ्या महत्वाच्या खुलताबाद-म्हैसमाळ रस्त्याच्या सुधारणा कामाला अखेर मुहूर्त मिळाला आहे. या रस्त्याच्या कामासाठी ८ कोटी २३ लाख रुपयांचा निधी मंजूर झाला असून संबंधित कामाचा कार्यारंभ आदेश (वर्क ऑर्डर) जारी करण्यात आला आहे. त्यामुळे अनेक वर्षांपासून रखडलेल्या या कामाला प्रत्यक्ष सुरुवात होणार असून नागरिक, शेतकरी, व्यापारी आणि पर्यटकांना मोठा दिलासा मिळणार आहे.

मतदारसंघातील विकासकामांना प्राधान्य देत या रस्त्याच्या कामासाठी आमदार प्रशांत बंब यांनी सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे सातत्याने पाठपुरावा केला. तांत्रिक मान्यता, प्रशासकीय मंजुरी आणि निविदा प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर अखेर कामासाठी कार्यारंभ आदेश देण्यात आला आहे.

सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत हाती घेण्यात येणाऱ्या या प्रकल्पांतर्गत रस्त्याचे मजबुतीकरण, डांबरीकरण, आवश्यक रुंदीकरण, पाणी निचरा व्यवस्था आणि सुरक्षिततेच्या दृष्टीने आवश्यक सुधारणा करण्यात येणार आहेत. यामुळे पावसाळ्यात

निर्माण होणाऱ्या अडचणी कमी होऊन वर्षभर सुरक्षित आणि सुरळीत वाहतूक शक्य होणार आहे.

खुलताबाद-म्हैसमाळ मार्ग हा मराठवाड्यातील पर्यटनाच्या दृष्टीने अत्यंत महत्वाचा मार्ग मानला जातो. या रस्त्यावरून दरवर्षी हजारो पर्यटक म्हैसमाळ, वेरूळ लेणी आणि घृणेश्वर मंदिराकडे प्रवास करतात. मात्र, रस्त्याची झालेली दुरवस्था, खडे आणि अरुंद मार्गांमुळे प्रवाशांना मोठ्या अडचणींना सामोरे जावे लागत होते. अनेकदा अपघातही घडत असल्याने या रस्त्याच्या दुरुस्तीची मागणी सातत्याने होत होती.

कार्यारंभ आदेशानंतर आता प्रत्यक्ष कामाला गती मिळणार असून निर्धारित कालावधीत दर्जेदार काम पूर्ण करण्याचे निर्देश संबंधित यंत्रणेला देण्यात आले आहेत. या प्रकल्पामुळे पर्यटनाला चालना मिळण्याबरोबरच स्थानिक नागरिकांच्या दैनंदिन प्रवासाचा वेळ वाचणार असून आर्थिक हालचालींनाही बळ मिळणार आहे.

- ठळक मुद्दे -

- कोटी २३ लाखांचा निधी मंजूर
- कार्यारंभ आदेश जारी; लवकरच प्रत्यक्ष काम सुरू
- आमदार प्रशांत बंब यांच्या पाठपुराव्याला यश
- पर्यटन, वाहतूक आणि स्थानिक नागरिकांना मोठा दिलासा
- म्हैसमाळ, वेरूळ लेणी व घृणेश्वर मंदिराकडे जाणारा महत्वाचा मार्ग होणार सुकर

SIR नंतर मतदार यादीतून नाव हटलं तरी नागरिकत्व रद्द होत नाही! सर्वोच्च न्यायालयाचे महत्वाचे स्पष्टीकरण

नवी दिल्ली : विशेष सधन पुनरिक्षण प्रक्रियेनंतर एखाद्या व्यक्तीचे नाव मतदार यादीतून वगळले गेले, तरी त्यामुळे त्या व्यक्तीचे भारतीय नागरिकत्व आपोआप संपुष्टात येत नाही, असे अत्यंत महत्वाचे निर्णय सर्वोच्च न्यायालयाने नोंदवले आहे. नागरिकत्वाचा अंतिम निर्णय घेण्याचा अधिकार निवडणूक आयोगाकडे नसून तो कायदानुसार सक्षम प्राधिकरणाकडेच असल्याचेही न्यायालयाने स्पष्ट केले.

१३ ते १७ जुलै २०२६ या कालावधीत सर्वोच्च न्यायालयाने घटनात्मक अधिकार, निवडणूक प्रक्रिया, नागरिकत्व, मालमत्ता, वारसा, खाणकाम आणि करार कायद्याशी संबंधित अनेक महत्वाचे निर्णय दिले. या निकालांमधून विविध कायद्यांच्या अंमलबजावणीबाबत न्यायालयाने स्पष्ट भूमिका मांडली आहे.

विशेष सधन पुनरिक्षण

प्रक्रियेबाबत काय म्हणाले
न्यायालय?

न्यायालयाने स्पष्ट केले की, SIR प्रक्रियेनंतर मतदार यादीतून नाव वगळले जाणे आणि नागरिकत्व गमावणे या दोन वेगळ्या बाबी आहेत. एखाद्या व्यक्तीचे नाव मतदार यादीत नसल्याने तो भारतीय नागरिक नाही, असा निष्कर्ष काढता येणार नाही. नागरिकत्वाबाबत अंतिम निर्णय घेण्याचा अधिकार निवडणूक आयोगाला नसल्याचेही सर्वोच्च न्यायालयाने नमूद केले. याचवेळी SIR प्रक्रियेनंतर नाव वगळलेल्या नागरिकांसाठी उपलब्ध असलेल्या अपील प्रक्रियेबाबत दाखल याचिकेवरही न्यायालयात सुनावणी झाली.

हायकोर्टाच्या अधिकारांवरही स्पष्ट भूमिका :

भारतीय राज्यघटनेच्या कलम २२६ अंतर्गत अधिकार वापरताना

उच्च न्यायालयांना कनिष्ठ न्यायालयांनी नोंदवलेल्या पुराव्यांचे पुन्हा मूल्यमापन करता येणार नाही किंवा वस्तुस्थितीवरील निष्कर्षांमध्ये हस्तक्षेप करता येणार नाही, असे सर्वोच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले. न्यायालयाने म्हटले की, कलम २२६ अंतर्गत हायकोर्टाची भूमिका केवळ कायद्याच्या अंमलबजावणीतील त्रुटी दुरुस्त करण्यापुरती मर्यादित आहे. त्यामुळे हायकोर्ट अपील न्यायालयाप्रमाणे संपूर्ण प्रकरणाची नव्याने सुनावणी घेऊ शकत नाही. या निरीक्षणासह कर्नाटक उच्च न्यायालयाचा संबंधित निर्णय रद्द करण्यात आला.

नामनिर्देशित सदस्यांना मतदानाचा अधिकार नाही :

कर्नाटक विधान परिषदेच्या स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकीत नामनिर्देशित

मतदानाचा अधिकार नसल्याचे सर्वोच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले. अशा सदस्यांची नावे मतदार यादीत समाविष्ट करणे राज्यघटनेच्या तरतुदींना विरोधात असल्याचे नमूद करत न्यायालयाने कर्नाटक उच्च न्यायालयाचा निर्णय कायम ठेवला.

वसीयत आणि मालमत्तेबाबत महत्वाचे निर्णय :

सर्वोच्च न्यायालयाने वसीयत (मृत्युपत्र) संदर्भातही महत्वाचा निर्णय दिला. एखाद्या व्यक्तीच्या मृत्यूनंतर त्याच्या वसीयतीची अंमलबजावणी करण्यासाठी तीन वर्षांच्या आत न्यायालयात अर्ज करणे बंधनकारक नाही, असे न्यायालयाने स्पष्ट केले. अशा अर्जांची आवश्यकता निर्माण झाल्यानंतरच कालमर्यादा लागू होते. याशिवाय, मूळ विक्रेत्याच्या संमतीशिवाय रेक्टिफिकेशन डीड करून मालमत्तेची ओळख बदलता येणार नाही,

पंढरीची वारी : सर्वधर्मसमभावाची वारी!

आषाढी आणि कार्तिकी एकादशीच्या निमित्ताने पंढरपूरकडे निघणारी वारी ही म हाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक जीवनातील सर्वात मोठी लोकचळवळ मानली जाते. लाखो वारकरी अनेक दिवस पायी चालत विठ्ठलाच्या दर्शनासाठी पंढरपूर गाठतात. परंतु वारीचे महत्त्व केवळ धार्मिक यात्रेपुरते मर्यादित नाही. ती समता, बंधुता, सेवा, शिस्त, लोकसहभाग आणि सर्वधर्मसमभाव यांचा जिवंत संदेश देणारी सामाजिक आणि सांस्कृतिक विद्यापीठ आहे. शेकडो वर्षांची ही परंपरा आजही समाजाला एकत्र आणण्याचे काम करत आहे.

वारकरी संप्रदायाची शिकवण अत्यंत साधी आहे! देवापर्यंत पोहोचण्याचा मार्ग म णुसकीतून जातो. संत ज्ञानेश्वरांनी विश्वबंधुत्वाचा संदेश दिला, संत तुकारामांनी समाजातील अन्यायावर प्रहार केला, संत नामदेवांनी भक्तीला जातीधर्माच्या चौकटीत अडकू दिले नाही, तर संत चोखामेळा, संत सावता माळी, संत गोरा कुंभार, संत सेना महाराज, संत जनाबाई आणि अनेक संतांनी आपल्या जीवनातून समतेचे तत्त्व जगासमोर ठेवले. त्यामुळे वारी ही एखाद्या विशिष्ट समाजाची नसून संपूर्ण मानवजातीला प्रेरणा देणारी परंपरा आहे.

वारीत सहभागी होणाऱ्या लाखो वारकऱ्यांमध्ये श्रीमंत-गरीब, शिक्षित-अशिक्षित, शेतकरी, कामगार, व्यापारी, विद्यार्थी, महिला, युवक, ज्येष्ठ नागरिक अशा सर्व स्तरांतील लोक असतात. दिंडीत चालताना कोणाची जात, पद, संपत्ती किंवा सामाजिक प्रतिष्ठा विचारली जात नाही. सर्वजण एकाच रांगेत चालतात, एकाच ठिकाणी विश्रांती घेतात, एकत्र भोजन करतात आणि एकमेकांची सेवा करतात. समानतेची ही भावना भारतीय संविधानातील समतेच्या मूल्यांनाही बळकटी देणारी आहे.

वारीतील सर्वधर्मसमभाव विशेष उल्लेखनीय आहे. महाराष्ट्रातील अनेक गावांमध्ये विविध धर्मांचे नागरिक पालखीचे स्वागत करतात. अनेक मुस्लिम बांधव वारकऱ्यांसाठी पिण्याच्या पाण्याची, सरबताची, वैद्यकीय मदतीची किंवा निवाऱ्याची व्यवस्था करतात. शीख समाजाच्या संस्थांकडून लंगर आयोजित केले जातात. अनेक स्वयंसेवी संस्था, विविध धार्मिक आणि सामाजिक संघटना कोणताही भेदभाव न करता वारकऱ्यांची सेवा करतात. ही सेवा कोणत्याही प्रसिद्धीच्या अपेक्षेने नसून मानवतेच्या भावनेतून केली जाते. त्यामुळे वारी सम ाजात परस्पर विश्वास आणि सौहार्द निर्माण करणारी ठरते.

संत परंपरेने धर्माचा अर्थ कधीही द्वेष, संघर्ष किंवा वर्चस्व असा मांडला नाही. उलट प्रत्येक व्यक्तीमध्ये परमेश्वराचा अंश आहे, ही भावना त्यांनी जोपासली.

‘विष्णुमय जग वैष्णवांचा धर्म’ आणि ‘जे का रंजले गांजले त्यासी म्हणे जो आपुले’ यांसारखे संतविचार आजही सामाजिक सलोख्याचा आधार आहेत. वारकरी संप्रदायाने धर्माला कर्म, सेवा आणि सदाचाराची जोड दिली. त्यामुळे वारीत श्रद्धा आणि सामाजिक जबाबदारी यांचा सुंदर संगम दिसून येतो. वारीचे आणखी एक वैशिष्ट्य म्हणजे स्वयंशिस्त. लाखो लोक एकत्र असूनही दिंडीची शिस्त, वेळेचे पालन, स्वच्छता, सामूहिक निर्णय आणि परस्पर सहकार्य यांचे उत्कृष्ट उदाहरण येथे दिसते. कोणत्याही मोठ्या व्यवस्थापन संस्थेला अभ्यास करण्यासारखी ही लोकव्यवस्था आहे. स्वयंसेवक, वैद्यकीय पथके, पोलीस, प्रशासन आणि स्थानिक नागरिक यांच्या समन्वयातून वारी सुरळीत पार पडते. समाजाने एकत्र येऊन मोठे कार्य कसे उभे करावे, याचा आदर्श वारी देते. आजच्या काळात समाजात विविध कारणांनी तणाव निर्माण होताना दिसतो. सामाजिक माध्यमांवरील अफवा, धार्मिक ध्रुवीकरण, जातीय वाद आणि असहिष्णुता यांमुळे समाजात अविश्वास वाढण्याची शक्यता असते. अशा वेळी वारीचा संदेश अधिक महत्त्वाचा ठरतो. श्रद्धा ही विभाजनाची नव्हे, तर माणसांना जोडण्याची शक्ती आहे, हे वारी आपल्या आचरणातून सिद्ध करते. मतभिन्नता असू शकते; पण मनभेद नसावेत, हा संदेश वारी प्रत्येक पिढीला देते. वारी ही पर्यावरण, आरोग्य आणि सामाजिक जबाबदारीचीही शाळा आहे. अनेक संस्था स्वच्छता अभियान, प्लास्टिकमुक्त वारी, वृक्षसंवर्धन, रक्तदान, आरोग्य तपासणी, व्यसनमुक्ती आणि जनजागृतीचे उपक्रम राबवितात. त्यामुळे वारी ही केवळ आध्यात्मिक नव्हे, तर सामाजिक परिवर्तनाचीही प्रभावी चळवळ ठरते. जागतिकीकरणाच्या युगात अनेक देश सामाजिक एकात्मतेचे मार्ग शोधत आहेत. अशा वेळी पंढरीची वारी भारतीय समाजाने जगाला दिलेली एक अनोखी लोकपरंपरा आहे. कोणत्याही सरकारी आदेशाशिवाय, कोणत्याही आर्थिक प्रलोभनाशिवाय आणि कोणत्याही सक्तीशिवाय लाखो लोक स्वयंस्फूर्तीने सहभागी होतात. श्रद्धा, सेवा, शिस्त आणि सहकार्य यांच्या आधारावर एवढा मोठा लोकसमूह एकत्र येतो, हे जगासाठीही अभ्यासाचे विषय आहे. आजच्या तरुण पिढीने वारीकडे केवळ धार्मिक कार्यक्रम म्हणून न पाहता, सामाजिक नेतृत्व, स्वयंसेवा, व्यवस्थापन, पर्यावरण संरक्षण आणि राष्ट्रीय एकात्मतेची प्रेरणा देणारी जीवनशाळा म्हणून पाहण्याची गरज आहे. वारीतील मूल्ये दैनंदिन जीवनात रुजली तर समाजातील अनेक समस्या कमी होऊ शकतात.

पंढरीची वारी ही महाराष्ट्राची सांस्कृतिक ओळख आहे, पण तिचा संदेश संपूर्ण मानवजातीसाठी आहे. माणूस कोणत्याही धर्माचा, जातीचा किंवा भाषेचा असो, तो प्रथम माणूस आहे, हीच वारकरी परंपरेची शिकवण आहे. प्रेम, सेवा, समता, बंधुता आणि सर्वधर्मसमभाव या मूल्यांवर समाज उभा राहिला, तर सामाजिक सलोखा अधिक दृढ होईल आणि राष्ट्र अधिक सक्षम बनेल. म्हणूनच पंढरीची वारी ही केवळ विठ्ठलभक्तांची यात्रा नसून, मानवतेचा, सामाजिक समरसतेचा आणि सर्वधर्मसमभावाचा अखंड सोहळा आहे.

– डॉ. भारत द. कऱ्हाड

जलसुरक्षेसाठी लोकसहभाग आणि भूजल संवर्धनाची गरज : उपसंचालक प्रकाश शेलार

छत्रपती संभाजीनगर (अटुल मत प्रतिनिधी)

भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणेच्या (GSDA) ५४ व्या वर्धापन दिनानिमित्त विभागीय कार्यालयात उत्साहात कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. उपसंचालक श्री. प्रकाश शेलार यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या कार्यक्रम ास वरिष्ठ खोदन अभियंता श्री. मनोज सुरडकर आणि वरिष्ठ भूवैज्ञानिक डॉ. कैलास आहेर यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

अध्यक्षीय भाषणात उपसंचालक श्री. प्रकाश शेलार यांनी भूजल ही राज्याची अमूल्य नैसर्गिक संपत्ती असून तिचे शास्त्रीय व्यवस्थापन, संवर्धन आणि शाश्वत वापरासाठी लोकसहभाग अत्यंत आवश्यक असल्याचे सांगितले. बदलते हवामान, वाढती पाण्याची मागणी आणि भूजलावरील वाढता ताण लक्षात घेता प्रत्येक नागरिकाने जलसंधारण आणि भूजल पुनर्भरणाच्या उपक्रमात सक्रिय सहभाग घ्यावा, असे आवाहन त्यांनी केले. वरिष्ठ खोदन अभियंता श्री. मनोज सुरडकर यांनी महाराष्ट्राचा सुमारे ९२ टक्के भूभाग कठीण खडकाचा असल्याने भूजल साठवण क्षमता मर्यादित असून भूजल व्यवस्थापनासमोरील आव्हानांची माहिती दिली. तसेच गेल्या ५४ वर्षांत GSDA ने भूजल सर्वेक्षण, पिण्याच्या पाण्याचे स्रोत शोधणे, जलगुणवत्ता तपासणी, भूजल पुनर्भरण आणि जलसंधारण क्षेत्रात केलेल्या उल्लेखनीय कार्याचा आढावा त्यांनी घेतला.

वरिष्ठ भूवैज्ञानिक डॉ. कैलास आहेर यांनी जलसंवर्धनासाठी

जनसहभाग, पर्जन्यजल संधारण आणि भूजल पुनर्भरणाची आवश्यकता अधोरेखित केली. जलसुरक्षित महाराष्ट्र घडविण्यासाठी शासनाच्या योजनांबरोबरच नागरिकांचा सहभाग महत्त्वाचा असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

कार्यक्रमात जल जीवन मिशन, राष्ट्रीय जलविज्ञान प्रकल्प आणि अटल भूजल योजना अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या विविध उपक्रमांची माहिती देण्यात आली. तसेच भूजल पुनर्भरण, पर्जन्यजल संधारण, पाणी बचत आणि गुणवत्तापूर्ण पिण्याच्या पाण्याबाबत जनजागृती करण्यात आली. यावेळी सर्व अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी जलसंवर्धन व भूजल संरक्षणाची सामूहिक प्रतिज्ञा घेतली. वर्धापन दिनानिमित्त विविध क्रीडा स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले. तसेच महात्मा गांधी विद्यापीठ आणि देवगिरी महाविद्यालय येथील भूगर्भशास्त्र विभागाच्या विद्यार्थ्यांनी विभागास भेट देऊन भूजल प्रयोगशाळा, जलगुणवत्ता परीक्षण आणि भूजल संशोधनाच्या कार्याची माहिती घेतली.

कार्यक्रमास वरिष्ठ भूवैज्ञानिक डॉ. सोहम ढवळे, वरिष्ठ भूभौतिक तज्ज्ञ

इशांद शेख, सहायक भूवैज्ञानिक अरुणा खरात, सहायक रसायनी संजय पाटील, उपअभियंता अविनाश ओहळ, सुधाकर गरुड, योगेश थोरात, कनिष्ठ अभियंता महादेव आष्टीकर, भगवान महाजन, मयूर बर्वे, गोविंद गोंडपाटील, कनिष्ठ भूवैज्ञानिक डॉ. शरद गायकवाड, डॉ. अमित भातपुडे, अंजुम कुरणे, उपलेखापाल किशोर चाटुफळे, भाग्यश्री देशपांडे, तांत्रिक अधिकारी शीतल गारुडकर, सुप्रिया लेंबे, कनिष्ठ रसायनी स्वाती मेढे, जीआयएस तज्ज्ञ सुनील मालकर, चैताली वाघ, अतिश भिंगारे, वरिष्ठ लिपिक अनीता तांदळे, शुभांगी कुंटे, कनिष्ठ लिपिक एस. एस. काळे, रवी आर. के., सरोजा तोंडेवाड, आत्माराम हिवाळे, व्ही. जी. नपाते, प्रयोगशाळा सहायक गौतम शिंदे, मंगल गायकवाड, प्रतिभा शिंदे, इंदिराकांत भालेराव, वैजनाथ पागे, जी. पी. खराटे, शिवाजी दाभाडे, व्ही. के. गवळी, अणुजैविक तज्ज्ञ रुपाली शिंदे, रसायनी शुभांगी चौधरी, प्रयोगशाळा सहायक माधुरी पटारे, डेटा एन्ट्री ऑपरेटर स्वाती टेकाळे, अशोक बेले, विनोद पवार आदी उपस्थित होते.

आषाढी वारीसाठी सरकारची जय्यत तयारी! पंढरपूरच्या विकासासाठी ६७१ कोटी; एअर अॅम्बुलन्सपासून सीसीटीव्हीपर्यंत सर्व सुविधा सज्ज

पंढरपूर : आषाढी एकादशीच्या पार्श्वभूमीवर लाखो वारकऱ्यांच्या सुरक्षित, आरोग्यदायी आणि सुरळीत दर्शनासाठी राज्य सरकारने व्यापक नियोजन केले असून, पंढरपूरच्या विकासासाठी आतापर्यंत ६७१ कोटी रुपयांच्या कामांना मंजुरी देण्यात आली आहे, अशी माहिती उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी दिली. यंदाच्या वारीत प्रथमच एअर अॅम्बुलन्स, अतिरिक्त रुग्णवाहिका, वाढीव एसटी बसेस, एनडीआरएफची तैनाती, सीसीटीव्ही देखरेख, वाहतूक व्यवस्थापन आणि स्वच्छतेवर विशेष भर देण्यात आल्याचे त्यांनी सांगितले.

यावेळी बोलताना एकनाथ शिंदे म्हणाले, ‘आषाढी वारी ही महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक आणि आध्यात्मिक परंपरेचा आत्मा आहे. लाखो वारकऱ्यांची सेवा हीच सरकारची प्राथमिकता आहे. त्यामुळे नगरपरिषद, जिल्हा प्रशासन, आरोग्य, पोलीस, अग्निशमन, परिवहन, वीज, मंदिर समिती आणि इतर सर्व यंत्रणांनी एकाच टीमप्रमाणे समन्वयाने काम करावे.’ वारीनंतर प्रत्येक वारकऱ्याच्या तोंडी ‘यंदाचे नियोजन उत्कृष्ट होते’ हेच शब्द असावेत, अशी अपेक्षाही त्यांनी व्यक्त केली.

६७१ कोटींच्या विकासकामांना

मंजुरी : पंढरपूरच्या सर्वांगीण विकासासाठी राज्य सरकारने आतापर्यंत ६७१ कोटी रुपयांच्या विविध विकासकामांना मंजुरी दिली आहे. या निधीतून रस्त्यांचे जाळे, पायाभूत सुविधा, दर्शन मंडप, वारकरी सुविधा केंद्रे आणि इतर विकासकामे टप्प्याटप्प्याने पूर्ण करण्यात येणार असल्याचे शिंदे यांनी सांगितले. तसेच, अतिरिक्त निधीची आवश्यकता भासल्यास जिल्हाधिकाऱ्यांनी तातडीने प्रस्ताव सादर करावा. नगरविकास विभागाकडून आवश्यक निधी त्वरित उपलब्ध करून दिला जाईल, असेही त्यांनी स्पष्ट केले.

प्रथमच एअर अॅम्बुलन्सची सुविधा : यंदाच्या वारीत आरोग्य सेवांवर विशेष भर देण्यात आला आहे. अतिरिक्त रुग्णवाहिका, वैद्यकीय पथके, उपचार केंद्रे, वारकऱ्यांसाठी बसण्याची व्यवस्था आणि आवश्यकतेनुसार अतिरिक्त एसटी बसेसची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. विशेष म्हणजे, प्रथमच एअर अॅम्बुलन्सची सुविधा उपलब्ध करून देण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून, यासाठी एमएसआरडीसीलाही आवश्यक सूचना देण्यात आल्याची माहिती उपमुख्यमंत्र्यांनी दिली.

सुरक्षेसाठी बहुस्तरीय व्यवस्था : वारकऱ्यांच्या सुरक्षेसाठी एनडीआरएफ,

अग्निशमन दल, पोलीस, सीसीटीव्ही नेटवर्क, वाहतूक नियंत्रण, वीजपुरवठा आणि स्वच्छता यंत्रणा पूर्ण क्षमतेने कार्यरत राहणार आहेत. याशिवाय पिंपरी-चिंचवड, ठाणे, नवी मुंबई आणि पनवेल महानगरपालिका यांच्याकडूनही अतिरिक्त मनुष्यबळ आणि यंत्रसामग्री उपलब्ध करून दिली जाणार आहे.

‘पंढरीत व्हीआयपी कोणी नाही’ : यावेळी उपमुख्यमंत्री शिंदे यांनी स्पष्ट शब्दांत सांगितले की, ‘पंढरीत व्हीआयपी कोणी नाही. मी स्वतःही वारकरी म्हणून मुक्त दर्शन घेतले. प्रत्येक वारकऱ्याला सहज आणि सुलभ दर्शन मिळावे, हीच सरकारची भूमिका आहे.’ वारीचे नियोजन अधिक प्रभावी करण्यासाठी प्रशासनाने शेवटच्या क्षणापर्यंत सतर्क राहून काम करावे, असे निर्देशही त्यांनी दिले.

या बैठकीला आरोग्यमंत्री प्रकाश आंबेडकर, गृहराज्यमंत्री योगेश कदम, खासदार प्रा. ज्योती वाघमारे, आमदार तानाजी सावंत, समाधान अवताडे, राजू खरे, अभिजित पाटील, सोलापूरचे जिल्हाधिकारी एस. कार्तिकेयन, शिवसेना वैद्यकीय मदत कक्षाचे प्रमुख मंगेश चिवटे, संपर्क प्रमुख महेश नाना साठे यांच्यासह विविध विभागांचे वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित होते.

बीबी का मकबरा परिसरात पर्यटकांशी सौजन्याने वागा; स्वच्छता व शिस्त पाळा : वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक प्रविणा यादव

दिनेश परदेशी (अटल मत प्रतिनिधी)

बेगमपूरा पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतील ऐतिहासिक व जागतिक प्रसिद्ध पर्यटनस्थळ बीबी का मकबरा येथे दररोज राज्यातील विविध जिल्ह्यांमधून तसेच देशभरातून मोठ्या संख्येने पर्यटक भेट देत असतात. या पार्श्वभूमीवर बेगमपूरा पोलीस ठाण्यातर्फे वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक प्रविणा यादव यांनी परिसरातील ऑटो रिक्शाचालक, छोटे दुकानदार,

हातगाडी व्यावसायिक आणि इतर संबंधित नागरिक यांच्याशी संवाद साधून त्यांना विशेष सूचना दिल्या. यावेळी ते म्हणाले की, सर्वांनी पर्यटकांशी नम्र, सौजन्यपूर्ण आणि प्रामाणिक वर्तन करावे, कोणत्याही प्रकारची गैरसोय किंवा फसवणूक होणार नाही याची दक्षता घ्यावी, परिसर स्वच्छ ठेवावा तसेच वाहतूक नियम आणि सार्वजनिक शिस्तीचे पालन करावे, अशा सूचना देण्यात आल्या. अन्यथा कडक पावले

उचलले जाईल, असे वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक प्रविणा यादव यांनी सांगितले. 'बीबी का मकबरा हे छत्रपती संभाजीनगर शहराची ओळख असलेले महत्वाचे पर्यटनस्थळ आहे. येथे येणाऱ्या प्रत्येक पर्यटकाला सुरक्षित, स्वच्छ आणि सकारात्मक वातावरण मिळणे ही सर्वांची सामूहिक जबाबदारी आहे. पर्यटकांशी आदराने वागून शहराची चांगली प्रतिमा निर्माण करण्यासाठी सर्वांनी सहकार्य करावे, असेही वरिष्ठ

पोलीस निरीक्षक प्रविणा यादव यांनी सांगितले. बैठकीला उपस्थित व्यावसायिक, ऑटो रिक्शाचालक व हातगाडी चालकांनी पोलिसांच्या सूचनांचे पालन करून पर्यटकांना अधिक चांगली सेवा देण्याचे आश्वासन दिले. बेगमपूरा पोलिसांचा हा उपक्रम पर्यटकांच्या सुरक्षिततेसह शहराची पर्यटनप्रतिमा अधिक बळकट करण्याच्या दृष्टीने महत्त्वपूर्ण मानला जात आहे.

पाण्यात उतरणारे विमान आणले, आता हवेत उडणारी बस आणणार - नितीन गडकरी

नवी दिल्ली (वृत्तसंस्था) - केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री नितीन गडकरी यांनी आज ६३ किलोमीटर लांबीच्या कानपूर-लखनौ एक्सप्रेसवेचे उद्घाटन केले. या उद्घाटनप्रसंगी भाषण करताना गडकरींनी भविष्यातील वाहतूक तंत्रज्ञानाविषयी मोठी घोषणा केली. 'मी आगामी काळात अनेक नवीन तंत्रज्ञाने आणणार आहे. याआधी मी रोप-वे आणि केबल कार आणली. तसेच पाण्यात उतरणारे विमानही आणले होते, जे समुद्रात उतरले होते. आता मी लवकरच हवेत उडणारी बस आणणार आहे,' असे गडकरी म्हणाले. एका वृत्तवाहिनीने यासंदर्भात वृत्त दिले आहे.

ते म्हणाले की, यासाठी इलेक्ट्रिसिटीवर चालणारी मास रॅपिड ट्रान्सपोर्ट सिस्टीम तयार करत आहे. ज्यामुळे प्रवाशांना एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी इतक्या वेगाने पोहोचता येईल की, त्यांना प्रवासाचा वेळही जाणवणार नाही. त्यांचे हे वक्तव्य सध्या सोशल मीडियावर मोठ्या प्रमाणावर व्हायरल होत आहे. दरम्यान, नुकतेच उद्घाटन करण्यात आलेला कानपूर-लखनौ एक्सप्रेसवेवर वाहनांसाठी कमाल वेग मर्यादा १२० किमी प्रतितास निश्चित करण्यात आली आहे.

सुरक्षेच्या दृष्टीने या मार्गावर दुचाकींना प्रवेश बंदी असून केवळ चारचाकी आणि मोठ्या वाहनांनाच प्रवासाची परवानगी असणार आहे. उद्घाटनानंतर गडकरी, संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह आणि उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी स्वतः कारने उन्नाव ते लखनौच्या सरोजनी नगरपर्यंत प्रवास करत या नव्या रस्त्याची चाचणी देखील घेतली. गडकरी म्हणाले की, ई२० इंधन बाजारात आणण्यापूर्वी त्याची योग्य चाचणी करण्यात आली होती. मायलेजबाबत बोलताना त्यांनी सांगितले की, दिल्ली किंवा मुंबईसारख्या शहरांतील वाहतुकीत फारसा फरक जाणवणार नाही.

पोलीस ठाण्यात घुसून पोलिसांवर हल्ला; पाच जणांविरुद्ध गुन्हा दाखल

छत्रपती संभाजीनगर (अटल मत प्रतिनिधी)

बेगमपुरा पोलीस ठाण्यात दाखल असलेल्या एका गुन्ह्यातील आरोपीची चौकशी सुरू असताना त्याला सोडवून नेण्याच्या उद्देशाने पोलीस ठाण्यात घुसून पोलिसांना धक्काबुक्की, मारहाण व शासकीय कामात अडथळा निर्माण केल्याप्रकरणी पाच जणांसह इतर नातेवाईकांविरुद्ध बेगमपुरा पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

या प्रकरणी पोलीस कर्मचारी छाया तुकाराम शिरसे (वय ४३) यांनी दिलेल्या फिर्यादीवरून गुरनं. २२०/२०२६ अन्वये भारतीय न्याय संहिता कलम १३२, १२१(१), १८९(२), १९१(२), १९०, ११५(२) आणि ३५२ अंतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

आरोपींची नावे : अजय अशोक जाधव (रा. बेगमपुरा), गौतम रामभाऊ जाधव (रा. शताब्दीनगर), ईश्वर जानकीराम वावेकर (रा. जयभीमनगर, टाऊन हॉल), आरती

अजय जाधव (रा. बेगमपुरा), स्वाती गौतम जाधव (रा. शताब्दीनगर). यांच्यासह इतर काही नातेवाईक महिलांचाही घटनेत सहभाग असल्याचा उल्लेख फिर्यादीत करण्यात आला आहे.

काय घडले?

पोलीसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, १८ जुलै २०२६ रोजी रात्री ८.३० ते ८.५० वाजण्याच्या सुमारास बेगमपुरा पोलीस ठाण्यात गुरनं. २१९/२०२६ मधील आरोपीची चौकशी सुरू होती. त्यावेळी आरोपीचे नातेवाईक व इतर महिलांनी पोलीस ठाण्यात गर्दी करून आरोपीला सोडवून नेण्याचा प्रयत्न केला. यावेळी उपस्थित पोलीस अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना धक्काबुक्की, शिवीगाळ व मारहाण करण्यात आली. महिला पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या गणवेशाची कॉलर पकडून ओढणे, केस ओढणे तसेच पुरुष पोलीस कर्मचाऱ्यांनाही धक्काबुक्की करून शासकीय कामात अडथळा निर्माण करण्यात आल्याचा आरोप फिर्यादीत करण्यात आला आहे.

माजी केंद्रीय अर्थ राज्यमंत्री डॉ. भागवत कराड यांच्या वाढदिवसानिमित्त मातोश्री वृद्धाश्रमात अन्नदान

छत्रपती संभाजीनगर (अटल मत प्रतिनिधी)

माजी केंद्रीय अर्थ राज्यमंत्री तथा खासदार डॉ. भागवत कराड यांच्या वाढदिवसानिमित्त पेठण रोड, कांचनवाडी येथील मातोश्री वृद्धाश्रमात अन्नदान कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाला भारतीय जनता पार्टी महिला मोर्चा, छत्रपती संभाजीनगरच्या शहर जिल्हाध्यक्षा डॉ. उज्वला दहिफळे यांच्या प्रमुख उपस्थिती

लाभली. त्यांच्या हस्ते वृद्धाश्रमातील ज्येष्ठ नागरिकांना अन्नदान करण्यात आले. यावेळी त्यांनी समाजातील गरजू आणि ज्येष्ठ नागरिकांप्रती संवेदनशीलता जपत अशा सामाजिक उपक्रमांचे महत्त्व अधोरेखित केले.

कार्यक्रमात उपस्थित म अन्यवरांनी डॉ. भागवत कराड यांच्या सामाजिक, विकासाभिमुख आणि जनसेवेच्या कार्याचा गौरव करत त्यांना वाढदिवसानिमित्त शुभेच्छा दिल्या.

या सामाजिक उपक्रमाचे आयोजन राहुल साहेबराव लोखंडे (सरचिटणीस, भाजप, छावणी-पडेगाव मंडळ, छत्रपती संभाजीनगर) यांच्या वतीने करण्यात आले. याप्रसंगी उद्यप्रताप सिंह तोमर यांची उपस्थिती होती. म अन्यवरांनी याप्रसंगी डॉ. भागवत कराड यांना शुभेच्छा ही दिल्या. कार्यक्रमात भाजपचे पदाधिकारी, महिला मोर्चाच्या कार्यकर्त्या तसेच स्थानिक नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

छत्रपती संभाजीनगर (अटल मत प्रतिनिधी)

सम्यक बौद्ध उपासक, उपासिका संघातर्फे शहरातील सर्व जातीधर्मातील गुणवंत विद्यार्थ्यांचा शनिवारी (दि.१८) रोजी मौलाना आझाद संशोधन केंद्राच्या सभागृहात सत्कार करण्यात आला. सम्यकने सुरू केलेल्या परंपरेचे हे १२ वर्ष आहे. या कार्यक्रमात वरिष्ठ व झुंजार पत्रकार गजानन बोदडे यांची कन्या तेजस्वी बोदडे हिचा आई वडिलांबरोबर सत्कार करण्यात आला. तेजस्वी बोदडे हिने १२ सायन्समध्ये ७६ टक्के गुण मिळवून प्राविण्य मिळवले याबद्दल तिचा सत्कार करण्यात आला. तिच्यावर मित्र परिवार, नातेवाईक यांच्याकडून कौतुकाचा वर्षाव होत आहे.

तसेच विशेष गुणवत्तेसह उत्तीर्ण (७५ टक्क्यांपासून पुढे) दहावी, बारावी, पदवी, पदव्युत्तर सर्व शाखांच्या अभ्यासक्रमांच्या विद्यार्थ्यांसह, युपीएसी, एमपीएससी उत्तीर्ण उमेदवारांचा यानिमित्त सत्कार करण्यात आला.

सम्यक बौद्ध उपासक, उपासिका संघातर्फे गुणवंतांचा सत्कार

पत्रकार गजानन बोदडे यांची कन्या तेजस्वी बोदडे हिचा सत्कार करताना शासकीय कर्करोग रुग्णालयाचे विशेष कार्यअधिकारी डॉ.अरविंद गायकवाड व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठातील उर्दू विभागाच्या प्रमुख प्रा. डॉ.कीर्तीमालिनी जावळे.

अंबरनाथमध्ये होर्डिंग लावताना विजेचा धक्का; २४ वर्षीय कामगाराचा मृत्यू

अंबरनाथ : अंबरनाथ नगरपरिषदेच्या हद्दीत होर्डिंग उभारण्याचे काम सुरू असताना झालेल्या अपघातात २४ वर्षीय कामगाराचा मृत्यू झाला. या घटनेमुळे कामगारांच्या सुरक्षेच्या नियमांकडे दुर्लक्ष होत असल्याचा मुद्दा पुन्हा ऐरणीवर आला असून, पोलिसांनी घटनेचा तपास सुरू केला आहे.

मृत कामगाराची ओळख इंद्रेश राजभर (वय २४) अशी झाली आहे. तो ठाण्यातील बाळकुम परिसरातील रहिवासी होता. प्राथमिक माहितीनुसार, अंबरनाथमध्ये लोखंडी होर्डिंग बसवण्याचे (केरीवळपस अललळवशीर्पी) काम सुरू असताना इंद्रेश लोखंडी सळई हलवत होता. त्यावेळी सळईचा संपर्क जवळून गेलेल्या उच्चदाबाच्या वीजवाहिनीशी आला. त्यामुळे त्याला जोरदार विजेचा धक्का बसला आणि तो घटनास्थळीच गंभीर जखमी झाला.

सहकाऱ्यांनी त्याला तातडीने रुग्णालयात दाखल केले. मात्र, डॉक्टरांनी तपासणीनंतर त्याला मृत घोषित केले. या घटनेची माहिती मिळताच शिवाजीनगर पोलिसांनी घटनास्थळी धाव घेत पंचनामा केला. अपघात नेमका कसा झाला आणि सुरक्षेच्या नियमांचे पालन झाले होते का, याचा तपास सुरू आहे. घटनास्थळी कामगारांसाठी आवश्यक सुरक्षा साधने उपलब्ध नव्हती, असा आरोप करण्यात येत आहे.